

RADA EUROPY
EUROPEJSKI TRYBUNAŁ PRAW CZŁOWIEKA
CZWARTA SEKCJA

SPRAWA KRUK przeciwko POLSCE¹

(SKARGA nr 67690/01)

WYROK – 5 października 2004 r.

W sprawie Kruk przeciwko Polsce,
Europejski Trybunał Praw Człowieka (Czwarta Sekcja), zasiadając jako Izba
składająca się z następujących sędziów:

Sir Nicolas BRATZA, *przewodniczący*,
Pani V. STRÁŽNICKÁ,
Pan S. PAVLOVSKI,
Pan L. GARLICKI,
Pani E. FURA-SANDSTRÖM
Pani L. MIJOVIĆ,
Pan D. SPIELMANN, *sędziowie*,
oraz Pan M. O'BOYLE, *Kanclerz Sekcji*,

obradując na posiedzeniu zamkniętym 14 września 2004 r.,
wydaje następujący wyrok, który został przyjęty w tym dniu:

POSTĘPOWANIE

1. Sprawa wywodzi się ze skargi (nr 67690/01) wniesionej przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej do Trybunału Praw Człowieka na podstawie art. 34 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności („Konwencja”) przez obywatelkę polską, panią Michalinę Kruk („skarżąca”), 2 października 2000 r.

2. Polski Rząd („Rząd”) reprezentowany był przez pełnomocników, panią S. Jaczewską, a następnie pana J. Wołasiewicza z Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

¹ Wyrok ten stanie się prawomocny zgodnie z warunkami określonymi przez artykuł 44 § 2 Konwencji. Wyrok ten podlega korekcie wydawniczej.

3. 9 października 2003 r. Przewodniczący Czwartej Sekcji podjął decyzję o zakomunikowaniu Rządowi skargi dotyczącej długości postępowania. Na podstawie art. 29 § 3 Konwencji zdecydował, że przedmiot skargi zostanie rozpatrzony równocześnie z kryterium dopuszczalności skargi.

FAKTY

4. Skarżąca urodziła się w 1939 r. i mieszka w Ołdrzychowicach, Polska.

A. Fakty sprzed 1 maja 1993 r.

5. 2 kwietnia 1985 r. skarżąca zwróciła się do Okręgowej Komisji do spraw Szkód Górniczych we Wrocławiu o odszkodowanie za szkody górnicze powstałe na jej domu.

6. 25 września 1985 r. Komisja oddaliła jej wniosek.

7. Skarżąca odwołała się od tej decyzji. Następnie 7 lipca 1987 r. Naczelny Sąd Administracyjny i 24 sierpnia 1988 r. Odwoławcza Komisja do spraw Szkód Górniczych uchylili wcześniejsze decyzje zapadłe w niniejszej sprawie.

8. 7 kwietnia 1992 r. Okręgowa Komisja do spraw Szkód Górniczych wydała decyzję, w której częściowo uznała wniosek skarżącej. Skarżąca zaskarżyła tę decyzję.

B. Fakty po 1 maja 1993 r.

9. 8 grudnia 1993 r. Okręgowa Komisja we Wrocławiu przeprowadziła rozprawę.

10. 2 września 1994 r. weszło w życie nowe prawo, które przewidywało właściwość sądów cywilnych do rozpatrywania wniosków o odszkodowanie za szkody górnicze i rozwiązanie Komisji do spraw Szkód Górniczych (*ustawa z 4 lutego 1994 r. - Prawo geologiczne i górnicze*).

11. Zgodnie z powyższym sprawa skarżącej została przekazana do Sądu Wojewódzkiego w Świdnicy.

12. Pierwsza rozprawa odbyła się 24 kwietnia 1995 r. Sąd zarządził sporządzenie opinii przez biegłego. Opinia ta została przedłożona sądowi 26 kwietnia 1996 r.

13. Następnie rozprawy odbyły się 18 listopada 1996 r., 17 marca i 19 września 1997 r., 13 lutego 1998 r. i 10 lutego 1999 r. Sąd zarządził sporządzenie kilku opinii przez biegłych.

14. 17 lutego 1999 r. Sąd Okręgowy w Świdnicy wydał wyrok, w którym oddalił powództwo skarżącej.

15. 10 marca 1999 r. skarżąca wniosła apelację od tego wyroku.

16. 11 maja 1999 r. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania.

17. 1 października 1999 r. Sąd Okręgowy w Świdnicy przeprowadził rozprawę. Sąd zarządził sporządzenie nowych opinii przez biegłych. Rozprawa wyznaczona na 19 stycznia 2000 r. została odroczone.

18. Na rozprawie, która odbyła się 16 lutego 2000 r. Sąd Okręgowy w Świdnicy wydał wyrok. Sąd częściowo uznał powództwo i zasądził na rzecz skarżącej odszkodowanie.

19. Skarżąca wniosła apelację od tego wyroku.

20. 31 maja 2000 r. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu oddalił jej apelację.

PRAWO

I. DOMNIEMANE NARUSZENIE ARTYKUŁU 6 § 1 KONWENCJI

21. Skarżąca skarżyła się na podstawie art. 6 § 1 Konwencji oraz art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji, że długość postępowania była niezgodna z wymogiem „rozsądnego terminu”.

22. Rząd zakwestionował ten argument.

23. Trybunał uważa, że skarga powinna być zbadana na podstawie art. 6 § 1 Konwencji, który brzmi następująco:

„Każdy ma prawo do ... rozpatrzenia jego sprawy w rozsądnym terminie przez ... sąd...przy rozstrzygnięciu o jego prawach i obowiązkach o charakterze cywilnym...”

24. Okres podlegający rozpatrzeniu rozpoczął się 1 maja 1993 r., kiedy to weszła w życie deklaracja Polski uznająca prawo do skargi indywidualnej. Jednakże w celu oceny, czy długość przedmiotowego postępowania była rozsądna należy wziąć pod uwagę stan postępowania w tym momencie. Okres, o który chodzi zakończył się 31 maja 2000 r. orzeczeniem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu. Postępowanie trwało zatem 7 lat i 1 miesiąc.

A. Dopuszczalność

25. Trybunał zauważa, że niniejsza skarga nie jest oczywiście bezzasadna w rozumieniu art. 35 § 3 Konwencji. Zauważa także, że nie jest niedopuszczalna na jakiegokolwiek innej podstawie. Dlatego też musi zostać uznana za dopuszczalną.

B. Przedmiot skargi

26. Trybunał przypomina, że rozsądna długość trwania postępowania musi być oceniona w świetle szczególnych okoliczności sprawy i z uwzględnieniem

kryteriów ustalonych w orzecznictwie Trybunału, w szczególności stopnia zawiłości sprawy, postępowania skarżącego i właściwych władz oraz wagi postępowania dla skarżącego (patrz, m.in., wyrok *Frydlender przeciwko Francji* [GC], nr 30979/96, § 43, ECHR 2000 - VII).

27. Trybunał często stwierdzał naruszenie art. 6 § 1 Konwencji w sprawach podobnych do niniejszej (zobacz sprawa *Frydlender*, cytowana powyżej).

28. Po zbadaniu całości przedłożonego materiału Trybunał uważa, że Rząd nie przedstawił żadnych faktów lub argumentów zdolnych przekonać go do przyjęcia innej konkluzji w niniejszej sprawie. Zważywszy na swoje orzecznictwo w tym przedmiocie Trybunał uważa, że w niniejszej sprawie długość postępowania była nadmierna i nie spełniła wymogu racjonalnego czasu trwania.

Zatem nastąpiło naruszenie art. 6 § 1.

II. ZASTOSOWANIE ARTYKUŁU 41 KONWENCJI

29. Artykuł 41 Konwencji stwierdza:

„Jeśli Trybunał stwierdzi, że nastąpiło naruszenie Konwencji lub jej Protokołów, oraz jeśli prawo wewnętrzne zainteresowanej Wysokiej Układającej się Strony pozwala tylko na częściowe usunięcie konsekwencji tego naruszenia, Trybunał orzeka, gdy zachodzi potrzeba, słuszne zadośćuczynienie pokrzywdzonej stronie.”

A. Szkoda

30. Skarżąca domagała się kwoty 41 751 zł z tytułu szkód majątkowych oraz 88 000 zł z tytułu szkody niemajątkowej.

31. Rząd zakwestionował te roszczenia.

32. Trybunał nie dostrzega związku przyczynowego między stwierdzonym naruszeniem a domniemaną szkodą majątkową; dlatego też odrzuca to roszczenie. Z drugiej strony Trybunał zasądza na rzecz skarżącej kwotę 3 600 euro w związku ze szkodą niemajątkową.

B. Koszty i wydatki

33. Skarżąca żądała także kwoty 250 zł tytułem zwrotu kosztów i wydatków, jakie poniosła przed sądami krajowymi.

34. Rząd podniósł, iż nie może ponosić żadnej odpowiedzialności za koszty i wydatki poniesione przez skarżącą podczas postępowania przed sądami krajowymi.

35. Zgodnie z orzecznictwem Trybunału, skarżąca ma prawo do otrzymania zwrotu kosztów i wydatków jedynie w takim zakresie w jakim zostało wykazane, że koszty te zostały faktycznie poniesione, że były konieczne, a także były roz-

sądne co do wysokości. W niniejszej sprawie, mając na względzie posiadane informacje i powyższe kryteria, Trybunał oddala to roszczenie.

C. Odsetki za zwłokę

36. Trybunał uważa, że odsetki za zwłokę w wypłacie zadośćuczynienia w terminie powinny być ustalone zgodnie z marginalną stopą procentową Europejskiego Banku Centralnego plus trzy punkty procentowe.

Z TYCH PRZYCZYŃ TRYBUNAŁ JEDNOGŁOŚNIE

1. *Uznaje* resztę skargi za dopuszczalną;
2. *Uznaje*, że doszło do naruszenia art. 6 § 1 Konwencji;
3. *Uznaje*, że
 - (a) pozwane państwo ma wypłacić skarżącej, w ciągu trzech miesięcy od dnia, kiedy wyrok stanie się prawomocny zgodnie z art. 44 § 2 Konwencji, kwotę 3 600 euro (trzy tysiące sześćset euro) tytułem szkody niemajątkowej, przeliczoną na polskie złote według kursu z dnia realizacji wyroku plus jakikolwiek podatek jaki może być nałożony;
 - (b) od wygaśnięcia powyższego trzymiesięcznego terminu do momentu zapłaty, zwykle odsetki będą płatne od powyższej kwoty według marginalnej stopy procentowej Europejskiego Banku Centralnego plus trzy punkty procentowe;
4. *Oddala* pozostałą część żądania skarżącej dotyczącego zadośćuczynienia.

Sporządzono w języku angielskim i obwieszczono na piśmie 5 października 2004 r., zgodnie z art. 77 § 2 i 3 Regulaminu Trybunału.

Michael O'BOYLE
Kancelarz Sekcji

Nicolas BRATZA
Przewodniczący